¹⁹/₆ 1608

kunne honom någet otilbörligit tilmäte eller till leggie, såsom han thet icke heller giordt hafwer. Hwarföre efter thenne Hans Mijdi sielf giorde thenne Hans Larßons vrsecht. Derföre war han och noghsampt, vtaf retten i thenne saak, frikallet vrsechtet och frigiordh. Och efter oftbe:e Hans Larßon hafwer tienstwilligen begäredt thette wårt bewijs, hafwe wij honom för retwisones skull, icke wist eller kunnet förneke.

Denne dagh kom och in för retten een lÿbesk skeppare Johan Claeßon benembd, och klageligen gaf tilkenne, at een karl, som hans kock på skepedt hafwer warit, är blefwen till dödz skuten, af någre köpswenner här i staden, hwilkes nampn kemnerere hafwe hoos sigh antecknet. Om thette ärendet skall widere ransakes, och skötz fördenskull denne gongen op till nestkommende rådzstugu dagh, i medler tidh skole koopswennerne setie borgan för sigh, och theres bößor skole opbäres vthi kemnerestugun.

Samme dagh kom een borgare ifrå Arboga Laß Olufßon be:d för retten, och klagade at han för någre åhr seden hade mist någre kopperpannor, som tiufwar hafwe stulet honom ifrå, hwilke kopperpannor m: Markus kopperslagare skulle hafwe kiöpt. Der till förb:de m: Markus swarade, at ehuru wäl han sådene kopperpannor hade kiöpt, så hafwer han dochlikwäl them ingelunde fördolt och vndanstucket, vtan them offentligen vpbudet, efter som welborne Axell Rÿnningh, som på den tidh war stotthollere weet sigh ihugh komme och hafwer ther wetskap om. Men tiufwen som samme / kopperpannor hafwer stulet, komme något ther efter seden the kopparen stulet hade, vtur deres fengielße och droge der medh sin kors.

Then 19. junÿ höltz rettgong på Stockholms stadz rådehws närwarende the edle welbördige manhaftige högh och wälbetrodde män cammerrådh och stotthollere, såsom äre Erland Biörßon till Skattmanßoo och Nils Anderßon till Fåredaal Swen Månßon och Erich Jörenßon, sampt borgemestere och rådh.

Då steltes fram för retten Jsrael Hanßon fordom skepzschrifware, och tilfrågades hwarest han hafwer kommet i omgenge, med een kona Margrete be:d hwilken han belägret hade. Der till han swarade vti [3 v.]

Åßbÿ i Widbo sochen hwilket skedde den 16 octobris åhr 1607 och bekende sigh hafwe sendt een fougtekarl efter henne, som heet Erich Matzßon, och foregaf at een piga hafwer lupet ifrå honom, menandes at hon skulle ware then samme, när nu konnan kom till honom, förnam han wäl at thet icke war then pigan som hade lupet ifrå honom, vtan begÿnte strax snacka medh henne, och dricka så henne till. Men konan wille inthet swara honom. Sedhen ledh thet flux på aftonen, och för:de Jsrael war drucken, och wille gå i sengh, då hade konan lagdt sigh på bencken vti samme stugu, och om natten gek han till henne, der hoon lågh, och belägrade så henne. Men 14 dager efter påska anno [1]608 då födde hon barn. Samme dagh kom och konnen Margrete för rette, och tilspordes hwarest hon war född, hon swarede sigh ware barnföd vti Hennemora, och sade sigh hafwe mest sin slecht opå Södremalm.

Seden blef henne fråget hwarest hon kom vti omgengie medh Jsrael Hanßon. Der till hon swarede, at Jsrael hade sendt een fougtekar efter henne, när hoon war hoos Anders i / Vpengie, och Jsrael war stadd vti een bÿ Åßbÿ be:d liggendes i Widbo sochen, när nu fougtekarren war tijt kommen, så hafwer hon intet strax willie fölie med honom, vtan begärede blifwe der qwar, hoos then hoon hafwer taget tienst vtaf. Men fougtekaren hootade henne, at så frampt hon icke wille fölie medh, då sade han, at willie setie henne vti handklofwer. Derföre moste hon då seent omsider drage med honom. Sedhen när hon kom till Åßbÿ, då sat Jsrael och drack, och badh konan Margrete at göre sigh rett, men hon wegrade thet, och sat glaset ifrå sigh, och geck så Jsrael något der efter, och lade sigh vti sengien, men konan lade sigh på bencken, när the så een stund leghat hade, då kom Jsrael till henne, och besof henne där.

Spordes henne widare, hwad taal han hade haft widare med henne, om hon skulle blifwe med barn, hwad hon skulle tå taga sigh före der til hon föge swarede, vtom at Jsrael hade gifwet henne 1 mor peninger, och intet mehre taal hade ther warit på ferde.

Seden blef henne förehollet, om Jsrael icke hade warit i rådh och dådh med henne at förgöre barnet.

Till hwilket hoon aldeles nekade.

Frågades henne widare, hwarest hon hade födt barnet. Då swarade hon sigh hafwa födt barnet wed een bÿ Frösunda be:d. När barnet födt war, hwilket war ett piltebarn, då swepte hon thet i ett kläde, och bar thet in opå malmen, och då war klockan ellofwe om natten, och kastade så barnet vti strömen nedhen för broon.

[4]

Wardt henne förehollet, om barnet hade icke lijf, när hon togh thet op, hoon sade och bekende, at thet hade lijf, men huru lenge wiste hon icke, eÿheller wille hoon bekenna, om thet hade lijf, när hon kastade thet i strömen.

Tilspordes för:de kona på nÿt och förmantes fliteligen, at hon skulle medh gode bekenne sanningen, om Jsrael hade warit i rådh medh henne, at bringa barnet om halßen. Der till hon nekade, då som tilförende, och giorde honom derföre frij, och sade med gråtende tårer, at willie döö theropå, thet han icke är wollande, at hon hafwer mördt barnet. /

Thenne förb:de kona Margrete, steltes in för retten och anklagades såsom förberördt är, icke allenest för thet, at hon hafwer lathet sigh belägre, vtan och at hoon emot all naturlig inplantet kärleck, hade buret hender på sit egit kötzlige foster, till hwilket hon inted neka kunde, eÿheller hade hon något till at förebäre sigh till hielprede, vtan med gråtende tårer tillstodh och bekende sigh, thet Gudh bettre, genom diefwuls ingifwande så giordt hafwe. Derföre blef hon sententieret och dombd, efter thet andre cap: vti höghmåla balken \mathfrak{q} .

Men hwadh Jsraels belangende är, som samme kona besofwet hafwer, aldenstundh han tilförendh på häredzting är sakfelt, både till peninger och kÿrekestraf, efter som af then ransakning, som på häredzting sket är, widare är till see. Derföre war theres betenckiande, som för rette sothe, at hans sak motte ännu vti vnderdånighet heemstelles h: k: m:tt hwad h: k: m:tt af gunst och nåde, härutinnen nådigst wille dispensere, efter hans hustro beder för honom.

Then 20 junÿ. Holtz rettgong opå Stockholms rådehws, närwarende edle och welbördige Swen Månßon och Erich Jörenßon tilförordnede vti slotzlofwen på Stockholms slott, sampt borgemestere och rådh.

Kom för retten erlig och wälbetrod Carl Olufßon hoffischal, och klagede till een dreng, be:d Anders Joenßon föd i Smålandh i Pleng sochen vti een bÿ be:d Åbÿ, at han för twå dager seden hafwer taget af daga een liflendsk adelsman, be:d Hans Mex, och begärede at the gode män som vti retten sothe, wille tage thet vti laghligit förhör och ransakning, och seden lathe gå deröfwer een rettwijs sentens och doom. Om dette dråpet kom förb:de Anders Joenßons hußbonde fram Otto Groothusen be:d och witnade på sin eedh, at tre dager seden [4 v.]